

Pastoralis Sollicitvdinis, Sive De Officio, Et Potestate Episcopi

Tripartita Descriptio. Cvivs Pars Prima Episcoporum institutionem, ...
Secvnda Quicquid ad Episcopi est potestatem, ... Tertia Quod ad casuum
reseruationem, ... Methodo Noua, & expedita complectitur

Vbi quæ ad omnifariam Episcopi potestatem, vel ad Sacramenta, &
Ordines conferendos, vel ad dispensationes elargiendas pertinent,
comprehensa sunt

Barbosa, Agostinho

Parisiis, M.DC.XXV.

Episcopvs Qvibvs temporibus Ordines sacros dare poßit? Allegatio XVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98621](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98621)

tuetur hunc esse irregularem tanquam ipsum de-
deceat ignorare, quia communiter omnes sui ordi-
nis sciunt: ideo consulerem tutius esse dispensa-
tionem petere, si Papa relatis circumstantijs illam
duxerit concedendam.

22 Quamuis, qui bona fide ante legitimam aeta-
tem ordinatus est non fiat irregularis celebrando,
cum non dicatur violare censuram, peccat tamen
mortaliter celebrando sciens se non habere legiti-
mam aetatem: tenent *Fr. Emman. in sum. p. 2. cap.*
10. conclus. 2. Nugn. p. 3. q. 39. art. 20. Soar. de cen-
sur. disp. 51. sect. 2. num. 4. Bonacina d. puncto 5. num.
13. vers. verum.

23 Iusta tamen interueniente aetate recte poterit
Ordines exequi, sine aliqua absolutione, aut dis-
pensatione, non obstantibus dictis Constitutioni-
bus, vt acriter defendit *Con. in d. Clementina se*
furnus, p. 1. §. 1. num. 4.

24 Quæstio est non contemnenda, an Regular-
res sicut, & clerici, ante legitimam aetatem sacros
Ordines recipientes ipso iure sint suspensi? In qua
quæst. videtur dicendum illos non esse ipso iure su-
sptos, cum pœna hæc suspensionis inflicta re-
pugnet solum contra clericos in *d. Bulla p. 11. de*
qua alleg. seq. numer. 11. ibi, nonnulli clerici, &c.
monachi enim, & clerici sunt diuersa, vt constat
ex rub. & tit. ne clerici, vel monachi, sicut Con-
stitutio loquens de Regularibus solummodo, non
comprehendit clericos seculares, vt habetur ex-
presse in Clem. 1. iuncta gloss. verbo religiosus de rebus
ecclies. non alien. Bellet. disquisit. clerical. p. 1. tit. de di-
scipl. clerical. §. 2. num. 5. ita etiam Religiosi in
Constitutione agente de clericis non veniunt, præ-
cipue in materia non fauorabili, Abb. in cap. 1.
num. 7. ne clerici, vel monachi, & in cap. 1. num. 9.
de iuramen. calum. Bellet. d. §. 2. num. 9. Sed his non
obstantibus verius est huiusmodi Regulares ante
legitimam aetatem promotos suspensos ipso iure
fieri, sicut & clericos; nam licet quantum ad alia
quam maxima sit differentia inter clericos, & mo-
nachos, siue Regulares, maxime quando agitur de
materia, quæ vel tantum concernit clericos, vel
tantum monachos: at quando materia est, quæ
æqualiter respicit vnum, & alterum, qualis est ma-
teria Ordinum recipiendorum, & vt non recipian-
tur extra tempora, ante legitimam aetatem, vel si-
ne litteris dimissorijs, nulla prorsus inter ipsos est
differentia; quod si prædictus Pius II. vius fuit
nomine clerici, non verò expresse monachos, siue
Regulares nominauit, ex eo fuit, quia clerici no-
men in hoc sensu vniuersum est, & nomine, defi-
nitione conuenit, ac comprehendit clericos, tam
seculares, quam Regulares, quo fundamento hanc
sententiam tenuit Miranda d. q. 39. art. 6.

S P M M A R I V M.

1 Sex anni sabbatis sacri Ordines conferuntur, & qua
ratione in quatuor anni temporib. conferantur n. 2.

3 Diebus sabbati Ecclesia potius constituit sacros Ordi-
nes esse conferendos, quia sabbatum significat requiem.

4 Sacri Ordines extra prædicta tempora, nec consuetu-
dine conferri possunt.

5 Summus Pontifex potest licentiam, & dispensationem
concedere, vt extra tempora statuta quis possit ab aliquo
Antistite ad sacros Ordines promoueri.

6 Fratres Minores, & omnes qui illorum privilegia
fruantur, possunt extra statuta tempora Dominica, vel
alijs festiuis diebus sacros Ordines suscipere.

7 Patres Societatis Iesu eodem privilegio fruuntur, ex
indulto Gregor. XIII.

8 Tempus præstitutum ad conferendos Ordines non est
de substantia collationis illorum.

9 Promotus extra tempora, an sit suspensus ipso iure,
resoluitur, & de promouente.

10 Suspensus ob promotionem extra tempora statuta, si
celebret irregularis sit.

11 Bulla p. 11. refertur.

12 Suspensus ob casus in d. Bulla comprehensos, non pos-
sunt beneficia conferri.

13 Bulla p. 11. semper fuit obseruata à Clem. VIII.
& S. D. Paulo V. confirmata.

14 Suspensus per dictam Constitutionem an ab alio
quam à Papa absolui possit? resoluitur negativè, nisi su-
spensio, vel irregularitas fuerit occulta num. 17.

15 Conditor Canonis, quoties non reueruat absolutionem
censura potestatem Episcopis videtur concessisse.

16 Lex absque temporis præstatione pœnam imponens
censetur illam perpetuo infligere.

EPISCOPVS QVIBVS
temporibus Ordines sacros
dare possit?

ALLEGATIO XVII.

1 SACROS Ordines non nisi in sex sabbatis anni
conferri licere statuere Can. in c. quod die &
in c. fin. 75. dist. nempe in sabbatis quatuor tempori-
um, & in sabbato præcedente Dominicam de Pas-
sione, & in sabbato sancto, quorum Canonum sta-
tuta Concil. Trident. seruari iubet sess. 23. de reform. c. 8.
& comprobant Henrig. in sum. li. 10. c. 12. in princip.
Francisc. Leo in thesaur. fore. ecclesiastici p. 1. c. 4. nu. 20.
Vgolin. de potestate Episcopi c. 26. §. 25. num. 1. vers. 3.
Bonacina de sacram. disp. 8. q. 2. mic. punct. 6. n. 1. vers. 1.

2 Summa ratione prædicti sacri Ordines his tem-
poribus conferuntur, vt scilicet Christi fideles sa-
crarum rerum ministri, qui ad tanti mysterij pote-
statem assumuntur, pijs, & sanctis precationibus in-
tenti, rectè, & cum Ecclesiar vtilitate, ad eam ge-
rendam aptiores sint, prout dicit *Catechesis Rom. sub*
tit. de sac. Ordinis §. sequitur nunc, & hæc sanè vtilior
apparet ratio, & verior his, quas tradunt Præp. in c.
quoniam §. ceterorum 75. distinet. & Rebuff. in praxi be-
neficiali tit. de clericis male promotis gloss. 1. nu. 8. & 9.

3 Diebus sabbati Ecclesia potius constituit sacros
Ordines esse conferendos, quia sabbatum signifi-
cat requiem; legitur enim *Genes. 2. quod requieuit*
Deus die septimo ab omni opere, quod patrarat, &
tangit gloss. verò pertinere in c. litteras de temp. ordinat.
Requies enim consideratur dupliciter, vno modo
pro cessatione ab operibus, alio modo pro imple-
mento desiderij & D. Thom. p. 1. sum. q. 37. ar. 2. in me-
dio. Sacris initiatus primo modo quietis vtitur
cum de labore seculorum negotiorum transit ad
ecclesiasticam requiem, cum illi non am-
plius negotiari permittatur, caput. fornicari, 88. dist.
qua non potiuntur constitui in minoribus, cum
possint retrogredi ad seculum, cap. Ioannes de
f. ij

clericis coniugatis, cap. si qui 32. dist. Et ideo quocumque etiam die festo possunt prædicti minores Ordines conferri ut suo loco diximus. Alterum vero requiritur modum, nec sacris initiati assequuntur, quousque ipsi alijque triumphantes ingrediantur Ecclesiam, ex D. Thom. ubi proxime, cuius desiderij complementum Apostolus consequi animo concupiscens concupiscens, in ea prorupit verba, cupio dissolui, & esse cum Christo.

4 His igitur temporibus sacri Ordines conferendi sunt, ita ut nec consuetudine contrarium induci possit, ut probat text. in c. 2. de temporibus ordin. Rebuff. in praxi beneficiati p. 2. tit. de clericis ad sacros Ordines male promotis glos. 1. num. 14. & 15. Quaranta in summa Bullarj, verb. Ordo, vers. deuenio ad secundum, vgo. dist. §. 15. num. 1. in fin. Henric. lib. 10. cap. 12. §. 2.

5 Excipitur tamen ubi speciatim summus Pontifex licentiam concederet, quia tunc extra quatuor tempora conferri poterunt, prout resoluit Mayol. de irregularit. lib. 3. cap. 14. num. 9. Rebuff. dist. glos. 1. num. 12. Quaranta, & vgo. dist. locis. Papa enim quolibet tempore, Ordines conferre potest, Rebuff. dist. glos. 1. num. 1. Salzed. ad Bernard. cap. 26. vers. Et licet, pag. 110. & dispensare, ut extra tempora statuta, quis possit ab aliquo Antistite ad Sac. Ordines promoueri, cap. 1. de tempor. ordinat. Rebuff. super reg. 23. Cancellar. vers. item hoc concedere potest, quam dispensationem in hac Curia appellant Curiales, extra tempora.

6 Vnde Fratres Minores, & omnes, qui illorum privilegijs concessi, & concedendis fruuntur ex confirmatione Clem. VIII. felicitis mem. possunt extra tempora à iure statuta Dominicis, vel alijs festiuis diebus sacros Ordines suscipere, refert Fr. Emman. quest. regul. tom. 3. q. 13. ar. 5. Virtute tamen aliorum privilegiorum à summis Pontificibus ante Concil. Tridentin. concessorum non posse Regulares nunc ab Episcopis ordinari Ordinibus sacris extra tempora, resoluit Miranda in manu. Prælat. tom. 1. quest. 38. art. 4.

7 Item Patres Societatis Iesu ordinari possunt ad quosvis Ordines, etiam maiores, extra prædicta tempora ex indulto Greg. XIII. ipsis concessio, dato Tusculi 22. Septembris 1582. refert praxis noua Episcopalis p. 1. c. 1. n. 88. pag. 56. & seq.

8 Tempus huiusmodi constitutum à iure ad conferendos Ordines non est de substantia collationis illorum, ex glos. in cap. ordinationis li. 1. 73. distinct. ideo si illis non seruatis conferantur, utique imprimeretur character, ut tenent glos. verbo atatem in cap. vel non est compes de temporib. ordinat. vgo. dist. §. 25. num. 1. in princip.

9 Maior igitur dubitatio est an promotus extra prædicta tempora sit suspensus ipso iure: quicquid tamen sit de iure communi, ut infra dicemus, non est dubium quin Constitutione Pij II. incip. Cum ex sacrorum, dat. Rom. quinto decimo Kalendas Decembris anno 1401. sit suspensus ipso iure, idque ex ea deducit Nau. in manu. cap. 27. numer. 241. vers. 5. dico, & consil. 40. numer. 7. vers. 11. de temporib. ordinat. in antiq. & consil. 7. sub tit. de clerico excomm. minist. Postea vero Sixtus V. in Constitut. sua contra ecclesiasticos male promotos, non solum suspendit ipso iure promotos extra tempora, verum etiam illos ita promouentes ad sacros, ut in paragraph. ut igitur, cum duobus frequentibus prædictæ suæ constitutionis con-

tinetur; Verum quia successit Clementis 8. Sanctio d. Sixti Quinti Constitutionem restringens, ac modificans, & ad terminos tantum sacrorum Canonum, Sanctionisque Pij II. & Concil. Tridentin. redigens, ideo videndum est quæ penæ statuta sint in prædictis iuribus aduersus promouentem, & promotum ad sacros Ordines extra tempora à iure statuta. De iure igitur communi tam promouens, quam promotus extra tempora suspendendi sunt ex sententia glos. penultim. in Clement. final. de etate, & qualit. aut melius, promouens suspendatur, promotus vero sit suspensus ipso iure, ut affirmant Hostiens. 10. And. & But. in cap. cum quidam de temp. ordin. ubi licet videantur primo aspectu tenere contrarium, nihilominus quia postmodum eorum sententiam in hac parte remittunt ad notata in cap. litteras illas tit. ubi Ioan. And. numer. 7. But. numer. 15. & Hostiens. in final. verbis, ubi affirmant promotum ipso iure suspensum, hoc itidem eos tenere in d. cap. cum quidam, affirmandum est, sequitur vgo. dist. paragraph. 25. numer. 2. Sed Pij II. lex præteriens ordinatorem, aduersus ordinatum penam indixit suspensionis ipso iure. Concil. vero Tridentin. nullam aduersus eos infligit penam, & tex. in cap. 8. sess. 23. de reformat. qui primo aspectu aduersari videtur, non probat, quod ex eo deducit Salzed. ad Bernard. cap. 26. littera A. vers. his vero, qui extra tempora, dum ait hunc suspensionem esse per annum, ea enim pena refertur ad eum, qui sine testimonio sui ordinarij Ordines suscipit, & declarat vgo. ubi proxime. Sequitur Bonac. de censur. disp. 3. q. 6. punct. 5. numer. 5. ubi etiam resoluit ad hanc suspensionem incurrendam non requiri præsumptionem vel ignorantiam affectatam, sed sufficere ignorantiam mortaliter culpabilem.

10 Hic extra tempora constituta ad sacros Ordines se promoueri faciens & prædictam suspensionem incurrens, Ordinis executionem non habet, & si celebret irregularis sit: imo & ecclesiasticis priuatur beneficijs per d. Bullam Pij II. cuius tenorem ad plura deferuientem in præfenti rescribere opera pretium duxi. Pius Episcopus seruus seruorum Dei ad futuram rei memoriam. Cum ex sacrorum Ordinum collatione character inuisibilis Animæ imprimatur, sacra mysteria dispensentur, & ipsorum cura tribuatur animis in eorum susceptione, excessus graues tanto magis plectendi sunt, quanto ex illis maiora in mentibus fidelium scandala generantur, cum itaque (sicut fide dignorum relatione non nisi moleste accepimus) nonnulli clerici extra tempora à iure constituta, quidam ante atatem legitimam, aliqui vero sine dimissorijs, contra sanctiones Canonicas se faciunt ad sacros Ordines promouere; nos eorundem temeritatem, tali castigatione reprimentes, ut alijs in posterum committendi similia aditus præcludatur; auctoritate Apostolica hac Constitutione perpetuo valitura statuimus, & ordinamus, quod omnes, & singuli, qui absque dispensatione Canonica, aut legitima licentia, huc extra tempora à iure statuta, huc ante atatem legitimam, vel absque dimissorijs litteris, etiam Citramontani, à Citramontanis (præterquam si in hoc ultimo casu, per Cameram Apostolicam iuxta illius stylum ordinati fuerint) ad aliquem ex sacris Ordinibus se fecerint promoueri à sacrorum Ordinum executione ipso iure suspensi

sint, & si huiusmodi suspensione durante in eisdem Ordinibus ministrare presumpserint, eo ipso irregularitatem incurrant. Præterea ultra alias penas in tales generaliter à iure inflictas, Beneficijs ecclesiasticis possint iure privari. Volumus autem, quod præfens nostra Constitutio in Romana Curia existentes post quindecim dies; absentes vero Italos post duos menses, alios vero ultramontanos post sex menses, ab ipsius in audientia contradicendum, & Cancellaria Apostolica publicatione, & affixione ligare incipiat. Nulli ergo liceat eam infringere, vel ei ausu temerario contraire, si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverint incursum. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, anno ab Incarnatione Dominica Millesimo quadringentesimo primo, quintodecimo Kalendas Decembris, Pontificatus Nostri Anno Quarto.

12. Attentis prædictæ Bullæ verbis, dicendum puto durante illius suspensione clerico non posse conferri beneficia, cum ille careat Ordinum executione secundum resolutionem per *Cuar. in cap. Alma mater, p. 1. §. 7. num. 1. contra Nauar. in man. c. 27. num. 160.* intellige de clericis in maioribus, de quibus loquitur prædicta Bulla, nam si in minoribus constitutis conferantur, collatio valida erit, ut resoluit *Miranda in manual. Prælat. tom. 1. q. 39. art. 7. concl. 1. in fine.*

13. Hæc Bulla *Pij 11.* observatur semper in hac materia, eamque confirmantur postea *Iulius Papa 111.* in sua *regula Cancell. 25.* & alij successores, necnon *Clemens 111.* & *S. D. Paulus 1.* felici memorie, reg. 13. per hæc verba. Item de clericis extra tempora à iure statuta, siue ante ætatem legitimam, aut absque dimissorijs litteris ad sacros Ordines se promotere facientibus pro tempore etiam voluit Constitutionem pie memorie *Pij 11.* similiter Prædecessoris sui de super editam, & in dicto Cancellariæ Apost. libro descriptam, quæ incip. Cum ex factorum, &c. pari modo observari.

14. Dubitari potest an suspensus vigore dictæ Constitutionis ab alio quam à Papa absolui possit? Et videtur dicendum quod sic, ex eadem ratione quod *Pius 11.* sibi non retinuit absolutionem in ea Constitutione, iuxta doctrinam *Arnil. verbo suspensio num. 22. silvest. eod. verbo num. 8. vers. tertium, gloss. Clem. 1. §. pen. verbo excommunicationis, de heret. lic. in excommunicatione concessum reperitur quoties conditor canonis sibi specialiter non reservavit, quia eo ipso concessisse videtur facultatem alijs absolvendi, cap. nuper de sentent. excomm. cum citatis à Gutier. Canon. lib. 1. cap. 5. à princ. soar. de censur. disp. 7. sect. 4.*

15. Concessum enim dicitur quicquid expresse prohibitum non reperitur, l. necnon, §. quod eius, ff. ex quibus causis. Sed his non obstantibus in contrarium se habet communis Doctorum resolutio, assentientium ab irregularitate contracta in Ordinibus male susceptis, & insuper à suspensione per dictam Constit. incurta, non nisi summum Pontificem dispensare posse, ut videre est apud *Silvest. verbo irregularitas, num. 12. vers. hodie autem, Nau. in man. cap. 25. num. 70. Maiol. de irregular. lib. 1. cap. 30. num. 9. in fine, Iacob. de Grasis in decis. aureis lib. 1. cap. 8. num. 15.* & nuncupatim de suspensione agentes firmant *Rebuff. in praxi benefic. tit. de clericis male promotis, gloss. 4. num. 3. Gutier. Canonica-*

rum, lib. 1. cap. 26. Ratio est, quia in illa Constitutione non ad aliquod tempus suspensionis censuram Papa infringit, irregularitatemque incurrit decernit, ex quo evenit, ut perpetuo censetur infligta, & Rota Romana genericè loquens firmavit contrauentes decretis dictæ Constitutionis perpetuo esse per eam suspensos in una *Melit. Abbatis die Mercurij 24. Ianuarij 1590. coram Reuerend. P. Gi. pso.*

16. Lex enim absque temporis præfinitione penam imponens censetur illam perpetuo infringere, l. *seruus, C. de penis, gloss. verbo perpetuo in cap. cupientes, §. ceterum, de elect. in 6. gloss. verbo in perpetuum in cap. ex litteris de constit. vbi Abb. num. 10. Felin. in cap. tam litteris, num. 1. in fine de testib.*

17. Ex quo sequitur neminem posse illius Bullæ dispositionem infringere, Pontificisque supremi factum reuocare, si tamen huiusmodi suspensio vel irregularitas occulta fuerit, in ea poterit Episcopus dispensare, virtute *Concil. Tridentin. sess. 24. de reformat. cap. 6. ut firmat Bonacina de censuris disp. 5. q. 6. puncto 5. num. 5. vers. tertio.*

18. Aduerterem prædictam *Pij 11.* Bullam solummodo loqui de suscipientibus Ordines sacros extra tempora vel ante legitimam ætatem, aut sine litteris dimissorijs, vel falsis, quod est idem, non tamen loquitur de prima tonsura, vel de minoribus Ordinibus, stando etiam in iure communi in dictis casibus non incurrebatur suspensio à suscipientibus minores Ordines, ut late probat *Nauar. in man. cap. 25. num. 70. & cap. 27. num. 241.* vbi etiam asserit solummodo *Pium 11.* suspendisse ordinatos Ordinibus sacris in dictis casibus, & declarasse eos esse ipso facto suspensos, atque irregulares si celebrent, non tamen ibi mentionem fecisse de prima tonsura, aut minoribus Ordinibus, ita *Miranda d. art. 7. concl. 1. & quamvis concl. 2.* dicat per Constit. *Sixti 1.* ordinatos prima tonsura minoribusque Ordinibus, tam seculares, quam regulares, Episcoposque eos ordinantes in dictis casibus ipso facto esse suspensos, hodie prædicta Constitutio *Sixti Quinti*, restricta est ad terminos iuris communis, & Bullæ *Pij Secundi*, prout supra dictum est.

SYMMARIUM.

1. Interstitijs temporum seruatis Ordines sunt conferendi, & quare.
2. Anni cursus, qui inter annum, & alterum Ordinem debet interuenire, quomodo computandus, ostenditur.
3. Abbates, qui subditis suis primam tonsuram, & minores Ordines possunt conferre, poterunt cum eisdem in interstitijs dispensare.
4. Episcopus cum ordinandis data aliqua legitima causa potest in huiusmodi interstitijs dispensare.
5. Causa gravior requiritur in dispensatione interstitiorum inter Diaconatum, & Sacerdotium, quam inter ceteros Ordines.
6. Capitulum Sede vacante, & eius Vicarius possunt dispensare in interstitijs.
7. Episcopus super interstitijs temporum cum ordinando dispensare censetur si illum ad Ordines assumat, sciens non elapsum anni curriculum.
8. Impedimentum omne censetur sublatum si episcopus illud sciens ordinaverit.

9 Ordinator super temporum interstitijs non potest dispensare cum non diocesano, nisi illi in dimissorijs dispensandi facultas concedatur.

10 Episcopus cum religiosis dispensare potest.

11 Episcopus ordinans subditum non seruatis interstitijs nullam penam incurrit.

12 Ordines recipiens non seruatis interstitijs peccat si sciat absque licentia Episcopi.

EPISCOPVS IN INTER- stitijs, quando dispensare potest.

ALLEGATIO XVIII.

1 **S**eruatis temporum interstitijs cōferendi sunt Ordines, videlicet vno anno elapso post susceptionē vltimi minoris ad Subdiaconatum, iterum ad Diaconatum post annum, & post alium ad Presbyteratum, vt habetur in *Concil. Trid. sess. 23. de reformat. cap. 11. 13. & 14.* nam interim ordinandi commodius edoceri poterunt, quantum sit Ordinis, quē suscipiūt, pondus, & dignitas, & cum aetate meritum vitæ, ac doctrina maior accrescere poterit, vt habetur in *Conc. Trid. quem ad hoc citat Vgolin. de potestate Episcopi, cap. 26. §. 27. n. 2. & alia adducit Carol. de Grassis de effectib. cleric. in prelud. n. 326. cum seqq.* Nullus autem Episcopus absque speciali, & particulari priuilegio, & indulto de nouo concessio conferre potest alicui etiam Regulari, duos Sacros Ordines in vna, & eadem die, etiam si ad id faciendum, prætentat habere se quantumcunque legitimam, nimis vrgentem, & rationabilem causam, *Miranda in manu. Prel. to. 1. quest. 38. art. 5.*

2 Anni cursus, qui inter vnum, & alterum Ordinem debet interuenire non oportet vt habeat trecentos sexaginta quinque dies, quo tempore annus conficitur, sed sufficit aduenisse eandem solemnitatē, & diem subsequēntis anni, in qua, anno transacto alium suscepit Ordinem, & ita interstitia non sunt mathematicè computanda, ita ut ordinandus nequeat ad Ordines promoueri, nisi inter vnum & alterum Ordinem moram traxerit duodecim mensium completorum; sed moraliter, & iuxta ritum Ecclesiæ, videlicet ab vna quadragesima ad aliam, à Pentecoste ad Pentecostem, &c. quamuis inter primam, & secundam Pentecostis solemnitatē nondum sint elapsi duodecim menses. Ita tenent ac decusum referunt Hieron. Sorbo in compendio Mendicant. verbo Ordines sacri vers. circa id. Prosper. de Augustino in addit. ad Quarantam in summa bullarj, verbo Ordo in fine, praxis Episcop. par. 1. verbo Ordo, vers. ad quartum, circa med. Vgolin. d. §. 27. num. 6. Fornar. de Sacram. Ordinis, cap. 3. num. 4. Campanili in diuersorio iuris Canonici, rub. 6. cap. 3. nu. 12. me citato Bonacina de Sacramento disp. 8. quest. unica, puncto 5. num. 33. Aloys. Ricc. in praxi fori eccles. post resolution. 276. in notab. de materia sacram. Ordinis, vers. quoad.

3 In minoribus tamen Ordinibus temporis interstitium aliter computatur, prout cum multis, quos citavi dixi dum agerem de prima tonsura, alijsque minoribus Ordinibus, & ibi dictis addo,

quod in casibus, in quibus Abbates suis subditis primam tonsuram, Ordinesque minores possunt conferre per *Concil. Trid. sess. 23. de reformat. cap. 10.* poterunt cum eisdem dispensare in interstitijs, vt resoluit Campan. rub. 12. cap. 13. num. 42.

4 Episcopus cum ordinandis in huiusmodi interstitijs dispensare potest, non tamen ad eius libitum, atque arbitrium non regulatum aliqua legitima causa, vt habetur in *Concil. Trid. sess. 23. de reformat. cap. 14.* ibi, nisi ob ecclesiæ vtilitatem aliud Episcopo videretur, ita Nauar. conf. 12. de tempor. ordinat. & additio ad eum conf. 19. de voto, Miranda, d. artic. 8. concl. 3. & 4. Vgolin. d. §. 27. num. 3. Aloys. Ricc. in praxi fori eccles. decis. 561. in 1. edit. & resolut. 483. num. 2. in 2. edit. Bonacina de Sacramento disp. 8. q. unica puncto 6. num. 1. vers. grauiorem.

5 Vbi dicit grauiorem causam requiri in dispensatione interstitiorum inter Diaconatum, & Sacerdotium, quam inter ceteros Ordines, nam Tridentinum Concilium in dispensationibus interstitiorum inter minores Ordines requirit solum arbitrium Episcopi, in dispensationibus interstitiorum inter maiores, & maiores Ordines exigit necessitatem; aut ecclesiæ vtilitatem, in dispensatione vero interstitiorum inter Diaconatum, & presbyteratum, postulat ecclesiæ vtilitatem, & necessitatem, ita ut non sufficiat ecclesiæ vtilitas, verum etiam requiratur necessitas, quæ tamen necessitatis, vel vtilitatis causa extraordinaria, aut publica non requiritur, quia *Concil. Trid.* remittere videtur hoc negotium arbitrio, & prudentiæ Episcoporum, posita vtilitate ecclesiæ, & necessitate, quam Episcopus secundum circumstantiam loci, & temporis, aut iuxta conditionem personæ sufficientem iudicauerit, vtrumque approbant Sorb. in compendio priuil. §. Ordines sacri, ad finem, Fr. Emman. q. regul. tom. 3. quest. 24. art. 6. & 7. Menoch. de Arbitrar. casu 427. num. 30. Miranda, d. q. 38. art. 8. concl. 1. eleganter Carol. de Grassis d. prelud. a num. 324.

6 Facultas prædicta remittendi interstitia Episcopo concessa modo supra relato transit ad Capitulum Sede vacante, seu eius vicarium, ita praxis noua Episcop. p. 1. cap. 1. num. 50. vers. eadem, Quaranta in summa bullarj, verbo Capitulum, vers. quæro 10. Aloys. Ricc. in praxi fori eccles. decis. 715. in 1. edit. & resolut. 606. in 2. edit. & decis. 561. in 1. edit. quæ est resolut. 483. numer. 6. in 2. edit. vbi allegat Thoming. consil. 60. numer. 4. Artam. consil. 13. num. 5. & in Vicario Capituli Sede vacante, decusum refert Armandariz in addit. ad recopil. legum Navarra lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis in declarat. num. 57. Modern. de iurisd. p. 2. cap. 9. num. 13. Carol. de Grassis d. prelud. num. 339. in fine.

7 Super interstitijs temporum necesse est vt Episcopus clare dispense, vel vt assumat ad Ordines infra anni curriculum ordinandum, sciens nondum esse lapsum tempus ab antea suscepto Ordine ad sequentem, quia si ignorauit, tacite dispensare non videtur, tum quia omne canonicum impedimentum, cuius dispensatio ad Episcopum pertinet, censetur sublatum, si illud sciens Episcopus, ordinauerit, iuxta resoluta per Abb. in cap. veniens, numero secundo, & 3. de filijs presbyt. Felin. in cap. præterea, numer. 7. cum sequen. de testib. cogend. Bart. in l. Barbarius. numer. 12. ff. de offic. Prator. vbi Ias. num. 10. Pute. decis. 448. lib. 1. Menoch. de præsumpt. lib. 2. q. 20. num. 7.

8 Et ita in proprijs terminis, de quibus agimus re-

sint, & si huiusmodi suspensione durante in eisdem Ordinibus ministrare presumpserint, eo ipso irregularitatem incurrant. Præterea ultra alias penas in tales generaliter à iure inflictas, Beneficijs ecclesiasticis possint iure privari. Volumus autem, quod præfens nostra Constitutio in Romana Curia existentes post quindecim dies; absentes vero Italos post duos menses, alios vero ultramontanos post sex menses, ab ipsius in audientia contradicendum, & Cancellaria Apostolica publicatione, & affixione ligare incipiat. Nulli ergo liceat eam infringere, vel ei ausu temerario contraire, si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverint incursum. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, anno ab Incarnatione Dominica Millesimo quadringentesimo primo, quintodecimo Kalendas Decembris, Pontificatus Nostri Anno Quarto.

12. Attentis prædictæ Bullæ verbis, dicendum puto durante illius suspensione clerico non posse conferri beneficia, cum ille careat Ordinum executione secundum resolutionem per *Cuar. in cap. Alma mater, p. 1. §. 7. num. 1. contra Nauar. in man. c. 27. num. 160.* intellige de clericis in maioribus, de quibus loquitur prædicta Bulla, nam si in minoribus constitutis conferantur, collatio valida erit, ut resoluit *Miranda in manual. Prælat. tom. 1. q. 39. art. 7. concl. 1. in fine.*

13. Hæc Bulla *Pij 11.* observatur semper in hac materia, eamque confirmavit postea *Iulius Papa 111.* in sua *regula Cancell. 25.* & alij successores, necnon *Clemens 111.* & *S. D. Paulus 1.* felici memorie, regis 13. per hæc verba. Item de clericis extra tempora à iure statuta, siue ante ætatem legitimam, aut absque dimissorijs litteris ad sacros Ordines se promotere facientibus pro tempore etiam voluit Constitutionem pie memorie *Pij 11.* similiter Prædecessoris sui de super editam, & in dicto Cancellariæ Apost. libro descriptam, quæ incip. Cum ex factorum, &c. pari modo observari.

14. Dubitari potest an suspensus vigore dictæ Constitutionis ab alio quam à Papa absolui possit? Et videtur dicendum quod sic, ex e ratione quod *Pius 11.* sibi non retinuit absolutionem in ea Constitutione, iuxta doctrinam *Arnil. verbo suspensio num. 22. siluest. eod. verbo num. 8. vers. tertium, gloss. Clem. 1. §. pen. verbo excommunicationis, de heret. lic. in excommunicatione concessum reperitur quoties conditor canonis sibi specialiter non reservavit, quia eo ipso concessisse videtur facultatem alijs absolventi, cap. nuper de sentent. excomm. cum citatis à Gutier. Canon. lib. 1. cap. 5. à princ. soar. de censur. disp. 7. sect. 4.*

15. Concessum enim dicitur quicquid expresse prohibitum non reperitur, l. necnon, §. quod eius, ff. ex quibus causis. Sed his non obstantibus in contrarium se habet communis Doctorum resolutio, assentientium ab irregularitate contracta in Ordinibus male susceptis, & insuper à suspensione per dictam Constit. incurta, non nisi summum Pontificem dispensare posse, ut videre est apud *Siluest. verbo irregularitas, num. 12. vers. hodie autem, Nau. in man. cap. 25. num. 70. Maiol. de irregular. lib. 1. cap. 30. num. 9. in fine, Iacob. de Grasis in decis. aureis lib. 1. cap. 8. num. 15.* & nuncupatim de suspensione agentes firmant *Rebuff. in praxi benefic. tit. de clericis male promotis, gloss. 4. num. 3. Gutier. Canonica-*

rum, lib. 1. cap. 26. Ratio est, quia in illa Constitutione non ad aliquod tempus suspensionis censuram Papa infringit, irregularitatemque incurrit decernit, ex quo evenit, ut perpetuo censetur inflicta, & Rota Romana genericè loquens firmavit contrauentes decretis dictæ Constitutionis perpetuo esse per eam suspensos in una *Melit. Abbatis die Mercurij 24. Ianuarij 1590. coram Reuerend. P. Gi. pso.*

16. Lex enim absque temporis præfinitione penam imponens censetur illam perpetuo infringere, l. *seruus, C. de penis, gloss. verbo perpetuo in cap. cupientes, §. ceterum, de elect. in 6. gloss. verbo in perpetuum in cap. ex litteris de constit. vbi Abb. num. 10. Felin. in cap. tam litteris, num. 1. in fine de testib.*

17. Ex quo sequitur neminem posse illius Bullæ dispositionem infringere, Pontificisque supremi factum reuocare, si tamen huiusmodi suspensio vel irregularitas occulta fuerit, in ea poterit Episcopus dispensare, virtute *Concil. Tridentin. sess. 24. de reformat. cap. 6. ut firmat Bonacina de censuris disp. 5. q. 6. puncto 5. num. 5. vers. tertio.*

18. Aduerterem prædictam *Pij 11.* Bullam solummodo loqui de suscipientibus Ordines sacros extra tempora vel ante legitimam ætatem, aut sine litteris dimissorijs, vel falsis, quod est idem, non tamen loquitur de prima tonsura, vel de minoribus Ordinibus, stando etiam in iure communi in dictis casibus non incurreretur suspensio à suscipientibus minores Ordines, ut late probat *Nauar. in man. cap. 25. num. 70. & cap. 27. num. 241.* vbi etiam asserit solummodo *Pium 11.* suspendisse ordinatos Ordinibus sacris in dictis casibus, & declarasse eos esse ipso facto suspensos, atque irregulares si celebrent, non tamen ibi mentionem fecisse de prima tonsura, aut minoribus Ordinibus, ita *Miranda d. art. 7. concl. 1. & quamvis concl. 2.* dicat per Constit. *Sixti 1.* ordinatos prima tonsura minoribusque Ordinibus, tam seculares, quam regulares, Episcoposque eos ordinantes in dictis casibus ipso facto esse suspensos, hodie prædicta Constitutio *Sixti Quinti*, restricta est ad terminos iuris communis, & Bullæ *Pij Secundi*, prout supra dictum est.

SYMMARIUM.

1. Interstitijs temporum seruatis Ordines sunt conferendi, & quare.
2. Anni cursus, qui inter annum, & alterum Ordinem debet interuenire, quomodo computandus, ostenditur.
3. Abbates, qui subditis suis primam tonsuram, & minores Ordines possunt conferre, poterunt cum eisdem in interstitijs dispensare.
4. Episcopus cum ordinandis data aliqua legitima causa potest in huiusmodi interstitijs dispensare.
5. Causa gravior requiritur in dispensatione interstitiorum inter Diaconatum, & Sacerdotium, quam inter ceteros Ordines.
6. Capitulum Sede vacante, & eius Vicarius possunt dispensare in interstitijs.
7. Episcopus super interstitijs temporum cum ordinando dispensare censetur si illum ad Ordines assumat, sciens non elapsum anni curriculum.
8. Impedimentum omne censetur sublatum si episcopus illud sciens ordinaverit.